

[Aksel Larsen.]

af den mening, bør tænke lidt mere over tingene. Så vil de komme til det resultat, at påstanden ikke kan holde. Hvis grundlovsforslaget bliver ændret nu af den rigsdag, som fremgik af valget den 21. april, skal der, for at det kan blive til grundlov, afholdes nye rigsdagsvalg, og den af disse valg fremgående nye rigsdag skal derpå vedtage det således ændrede grundlovsforslag i den affattelse, det måtte få nu, og derefter kan det sendes til folkeafstemning.

Det kan altså alligevel blive til grundlov. Det hele, der kan ske ved det, er, at man forsinker grundlovsændringen, men hvorfor man er så bange for det, forstår jeg ikke. Det kan dog ikke haste så forfærdelig meget for de partier, som har været 8 år om at lave et så utilfredsstillende grundlovsforslag. Det var i maj måned 1945, at den daværende statsminister på regeringens og samtlige partiets vegne lovede Danmarks ungdom, at nu skulle man i en fart lave grundloven om, så ungdommen fik valgret, men det var ganske umuligt, skønt vi kommunister pressede meget på, at få blot en realitetsdrøftelse af dette spørgsmål i sommeren 1945. Da efterårsvalget var overstået og den nye regering var dannet, blev den første forfatningskommission nedsat. Hvis jeg ikke husker meget fejl, holdt den ialt 4 møder i løbet af to år, 2 møder kort efter den var nedsat, og 2 møder kort før regeringen Knud Kristensen måtte afgå. Andet skete der ikke i de to år, og hvor meget vi end pressede på fra det kommunistiske partis side, var det umuligt at få gjort noget ved det. Der blev efter valget 1947 af den nye regering nedsat en ny forfatningskommission med samme opgave, og den arbejdede omtrent i samme kedelige tempo som den første. Da det var ved at se ud til, at der kunne komme skred i sagerne, skyndte man sig at slutte et forlig, som indebar, at 21 års valgretten antagelig ikke ville blive nået, men at man højst ville nå til 23 års valgret. Så skete der egentlig ikke mere, udover at nogle af underudvalgene holdt nogle møder, som ikke var af så forfærdelig stor betydning. Så skiftede vi regering i 1950 og fik den tredje forfatningskommission, og først i 1952 kom der gang i arbejdet, og så fik man også travlt.

Det er på denne baggrund, jeg siger, at jeg forstår nu egentlig ikke rigtig, hvorfor man har så uhyggelig travlt, som man har

nu, når man selv har demonstreret gennem 7 år, at det hastede ikke. Jeg ønsker, at det går så stærkt som muligt med at få en ny og bedre forfatning, men jeg ønsker rigtig nok, at arbejdet bliver gjort forsvarligt, at vi får en forfatning, som Danmark kan være tjent med, og derfor siger jeg, når man har taget det i den grad med ro, som man har gjort fra de 5 forligspartiets side igennem 7 år, så kunne man også godt tage et par måneder eller et halvt år til og så få en forfatning, som landet kan være tjent med.

Jeg må naturligvis tilføje, at når jeg siger, at jeg forstår ikke, hvorfor man pludselig har fået så travlt efter 7 års langsomt tempo, så skal det opfattes formelt, for reelt forstår jeg jo godt, hvorfor man fik så travlt. Man fik så travlt, fordi man fik ideen til § 20. Man fik så travlt, fordi det haster med at få gennemført en ændring af grundloven med en § 20. Den er jo kommet til verden på en lidt mærkelig måde. I anledning af en del af de ting, der skete i forbindelse med Atlantpagten, har man her i tinget fra det radikale venstres side rejst spørgsmålet om, hvorvidt regeringen, dels den nuværende, dels den tidligere, handlede i overensstemmelse med den gamle grundlovs § 18 i statsretlige spørgsmål, og det endte med, at man blev enig om at henvise dette spørgsmål til drøftelse i forfatningskommissionen. I forfatningskommissionen har spørgsmålet været drøftet kedeligt lidt, men man har fremskaffet — jeg er endnu ikke helt klar over, på hvis initiativ det er sket, men jeg formoder, det er på udenrigsministerens — et resposum fra professor Max Sørensen i Aarhus, som konkluderer i et forslag til den nye § 19 og den nye § 20. Denne nye § 20 er det absolutte og afgørende nye i grundlovsforslaget. Den giver et rigsdagsflertal mulighed for grundlovsmæssig ret til at overgive dansk suverænitet til repræsentanter for fremmed magt, og jeg må gøre opmærksom på — som jeg gjorde det ved første behandling i lørdags, og hvis det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) tager ordet, håber jeg, han vil beskæftige sig med dette —, at denne paragraf, som den er udformet, først og fremmest tager sigte på indenrigsk myndighedsudøvelse.

Dette fremgår også af, hvad vi fik erklæret af de tilforordnede sagkyndige i forfatningskommissionen, professor Poul Ander-